

Förslag till lösningar, Envariabel, MMG200
13 januari 2012

1&2. Se kurslitteraturen.

3. (a) Vi har

$$\frac{e^{6x} - 1}{e^{8x} - 1} = \frac{8x}{e^{8x} - 1} \cdot \frac{e^{6x} - 1}{6x} \cdot \frac{6}{8} \rightarrow \frac{6}{8}, x \rightarrow 0$$

eftersom $\lim_{t \rightarrow 0} \frac{e^t - 1}{t} = 1$.

(b) Vi har

$$\frac{\sin(5x)}{2x \cos x} = \frac{5}{2} \cdot \frac{\sin(5x)}{5x} \cdot \frac{1}{\cos x} \rightarrow \frac{5}{2} \cdot 1 \cdot \frac{1}{1} = \frac{5}{2}.$$

(c) Gränsvärdet existerar inte (inte ens som oegentligt gränsvärde).

Vi har

$$\lim_{n \rightarrow \infty} 2\pi n \sin 2\pi n = 0,$$

och

$$\left(\frac{\pi}{2} + 2\pi n\right) \sin\left(\frac{\pi}{2} + 2\pi n\right) = \frac{\pi}{2} + 2\pi n \rightarrow \infty, n \rightarrow \infty.$$

4.

$$\int_0^\infty e^{-\sqrt{x}} dx = \left[\begin{array}{ll} t = \sqrt{x}, x = t^2 & 0 \mapsto 0 \\ dx = 2t dt, & \infty \mapsto \infty \end{array} \right] =$$
$$\int_0^\infty 2te^{-t} dt = \left[\begin{array}{l} \text{Partiell} \\ \text{integration} \end{array} \right] = [-2te^{-t}]_0^\infty + \int_0^\infty 2e^{-t} dt = [-2e^{-t}]_0^\infty = 2.$$

5. Den homogena ekvationen har den karakteristiska ekvationen $r^2 - 2r + 2 = 0$ med rötterna $r = 1 \pm \sqrt{1 - 2} = 1 \pm i$. Så

$$y_h(x) = e^x(A \cos x + B \sin x).$$

För att bestämma en partikulärlösning antar vi $y_p(x) = Ce^x$. Då är $y_p''(x) = y_p'(x) = y_p(x) = Ce^x$ så vi får $(1 - 2 + 2)Ce^x = e^x$. Alltså är $C = 1$ och

$$y_p(x) = e^x.$$

Den allmänna lösningen blir

$$y(x) = y_h(x) + y_p(x) = e^x(A \cos x + B \sin x) + e^x = e^x(1 + A \cos x + B \sin x).$$

6. (a) Vi har $f'(x) = e^{\cos x}(\cos x - \sin^2 x)$. Så $f'(\frac{\pi}{2}) = -1$ och $f(\frac{\pi}{2}) = 1$. Tangenten ges därför av

$$\frac{y - 1}{x - \frac{\pi}{2}} = -1 \text{ eller } x + y = 1 + \frac{\pi}{2}.$$

- (b) Om $\pi \leq x \leq \pi + \frac{\pi}{4}$ är $\cos x < 0$, $\cos x - \sin^2 x < 0$ och $f'(x) < 0$. Alltså är f avtagande och det största värdet antas då $x = \pi$ och är $f(\pi) = 0$.

- (c) Vi har $\cos(2\pi + \frac{\pi}{4}) = \sin(2\pi + \frac{\pi}{4}) = \cos \frac{\pi}{4} = \sin \frac{\pi}{4} = \frac{1}{\sqrt{2}}$. Så om $2\pi \leq x \leq 2\pi + \frac{\pi}{4}$ gäller $\cos x \geq \frac{1}{\sqrt{2}}$ och $\sin x \leq \frac{1}{\sqrt{2}}$. Detta ger $\cos x - \sin^2 x \geq \frac{1}{\sqrt{2}} - (\frac{1}{\sqrt{2}})^2 = \frac{1}{\sqrt{2}} - \frac{1}{2} > 0$. Så $f'(x) > 0$, $f(x)$ är växande och det största värdet antas då $x = 2\pi + \frac{\pi}{4}$ och är $f(2\pi + \frac{\pi}{4}) = f(\frac{\pi}{4}) = \frac{1}{\sqrt{2}}e^{1/\sqrt{2}}$.

- (d) Ytterligare en derivering ger

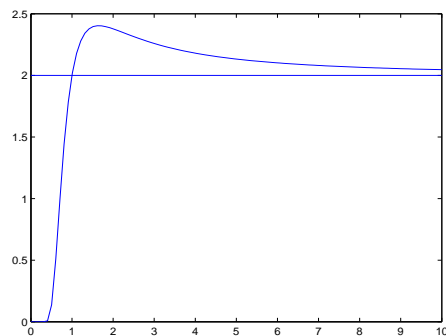
$$\begin{aligned} f''(x) &= e^{\cos x}(-\sin x - 2\sin x \cos x - \sin x(\cos x - \sin^2 x)) \\ &= -\sin x e^{\cos x}(1 + 3\cos x - \sin^2 x). \end{aligned}$$

Nu är $1 + 3\cos x - \sin^2 x > 0$ om $0 \leq x < \pi/2$ och alltså speciellt på $[\frac{\pi}{8}, \frac{\pi}{4}]$. Så $f''(x) < 0$ och $f(x)$ är konkav.

7. Låt $f(x) = 2x^{1/x^2}$. Då gäller

$$\begin{aligned} f'(x) &= 2De^{\ln x^{1/x^2}} = 2De^{x^{-2} \ln x} = 2e^{x^{-2} \ln x} D(x^{-2} \ln x) \\ &= 2x^{1/x^2}(-2x^{-3} \ln x + \frac{x^{-2}}{x}) = 2x^{\frac{1}{x^2}-3}(1 - 2 \ln x). \end{aligned}$$

Om $x < e^{1/2}$ är $f'(x) > 0$ och f är växande. Är $x > e^{1/2}$ är $f'(x) < 0$ och f är avtagande. Så f har sitt maximum i $x = e^{1/2}$ och värdet är $f(e^{1/2}) = 2(\sqrt{e})^{1/e} = 2e^{1/2e}$. Dessutom gäller $\lim_{x \rightarrow 0} f(x) = 0$ och $\lim_{x \rightarrow \infty} f(x) = 2$, så vi har följande graf.

Från denna kan vi avläsa antalet nollställen:

a	Antal nollställen
$a \leq 0$	0
$0 < a \leq 2$	1
$2 < a < 2e^{1/2e}$	2
$a = 2e^{1/2e}$	1
$a > 2e^{1/2e}$	0

8. Vi har

$$\begin{aligned} \lim_{y \rightarrow +\infty} y^3 \int_0^1 x^2 e^{-(yx)^2} dx &= \lim_{y \rightarrow +\infty} \int_0^1 (yx)^2 e^{-(yx)^2} y dx \\ &= \left[\begin{array}{ll} t = yx & 0 \mapsto 0 \\ dt = y dx, & 1 \mapsto y \end{array} \right] = \lim_{y \rightarrow +\infty} \int_0^y t^2 e^{-t^2} dt = \int_0^\infty t^2 e^{-t^2} dt. \end{aligned}$$

Att integralen konvergerar (dvs. gränsvärdet existerar) beror på det snabba avtagandet hos e^{-t^2} då $t \rightarrow \infty$: Om $t \geq 2$ så gäller $e^{-t^2} \leq e^{-2t}$ och $t^2 e^{-t^2} = t^2 e^{-t} e^{-t} \leq C e^{-t}$ eftersom $\lim_{t \rightarrow \infty} t^2 e^{-t} = 0$. Så

$$\int_2^\infty t^2 e^{-t^2} dt \leq C \int_2^\infty e^{-t} dt < \infty.$$